

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové, soudce JUDr. Josefa Baxy a soudkyně Mgr. Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **T. V.**, zastoupen Mgr. Petrem Dvořákem, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalované: **Masarykova univerzita**, se sídlem Žerotínovo náměstí 617/9, Brno, o žalobě proti rozhodnutí rektora žalované ze dne 2. 2. 2018, č. j. MU-IS/72047/2017/539550/FSS-7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 30. 1. 2020, č. j. 30 A 48/2018 - 66,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce byl studentem Masarykovy univerzity, Fakulty sociálních studií, oboru Psychologie. Na konci jarního semestru 2017 neuspěl u zkoušky z předmětu PSY259 Základy psychometrie v bakalářském studijním programu Psychologie, oboru Psychologie. Požádal proto podle čl. 39 Studijního a zkušebního řádu Masarykovy univerzity (dále též „studijní a zkušební řád“) o revizi hodnocení ukončení tohoto předmětu.

[2] Dne 29. 6. 2017 proděkan Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity (dále jen „děkan“) vyhověl žádosti žalobce v tom, že rozhodl o ustavení tříčlenné komise (jmenované děkanem, navržené vedoucím katedry psychologie, přičemž vyučující předmětu nebudou členy této komise), která prověří hodnocení seminární práce a písemné části zkoušky (zejm. odpovědi na otázku č. 3). V zápisu z jednání této komise (ve složení prof. M., Mgr. J., Ph.D. a prof. U.) ze dne 28. 7. 2017, je uvedeno jednomyslné vyjádření komise, dle kterého bylo hodnocení seminární práce a písemné zkoušky v rámci daného předmětu adekvátní.

[3] Děkan poté rozhodnutím ze dne 31. 7. 2017, č. j. MU-IS/72047/2017/539550/FSS-3, zamítl revizi hodnocení ukončení předmětu PSY259 Základy psychometrie.

[4] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, které prorektor (rektor) Masarykovy univerzity (žalovaná) v záhlaví specifikovaným rozhodnutím zamítl.

II. Rozsudek krajského soudu

[5] Proti rozhodnutí žalované brojil žalobce žalobou, ve které zejména namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí a procesní pochybení správních orgánů.

[6] Krajský soud žalobu neshledal důvodnou a zamítl ji.

[7] Na úvod uvedl, že rozhodnutí rektora, jímž bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí o revizi hodnocení ukončení předmětu (zkoušky), je rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř.“), které lze přezkoumat ve správním soudnictví (viz rozsudek KS v Brně ze dne 31. 1. 2017, č. j. 29 A 104/2014 -5 0, a srov. rozsudek NSS ze dne soudu ze dne 17. 12. 2009, č. j. 9 As 1/2009-141, ve věci *Státní souborné zkoušky*). V souladu s § 62 odst. 1 písm. d) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), má student subjektivní právo na to, aby zkouška proběhla za podmínek stanovených studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem. Revize hodnocení předmětu potom představuje rozhodování o právech a povinnostech studenta, a vztahuje se na něj § 68 zákona o vysokých školách, neboť se jím rozhoduje o tom, zda zkouška proběhla v souladu s právními předpisy.

[8] K rozsahu přezkumu soud uvedl, že původně byla dle judikatury Nejvyššího správního soudu předmětem přezkumu ve věcech rozhodnutí týkajících se veřejných subjektivních práv vysokoškolských studentů pouze řádnost procesu, nikoliv hodnocení vědomostí (např. rozsudek č. j. 9 As 1/2009-141). Tento přístup však byl dle krajského soudu překonán usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 8. 2014, č. j. 6 As 68/2012-47, č. 3104/2014 Sb. NSS, ve věci *Státní maturity*, v němž bylo potvrzeno, že „*žádného ustanovení relevantních právních předpisů nevyplývá, že by správní soudy byly oprávněny omezit svou přezkoumnou činnost např. pouze na otázky dodržení správnosti procesního postupu správního orgánu. Naopak, namítá-li účastník rozpor napadeného rozhodnutí s hmotněprávními předpisy nebo věcnou nesprávnost spočívající v tom, že správní orgán nesprávně zjistil skutkový stav, je soud povinen řádně posoudit zákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu i z hlediska těchto žalobních bodů*“ (bod 42). Na druhé straně však platí, že vysokoškolské zkoušky nemohou být zcela formalizovány a judicializovány a soudci nesmí svým hodnocením nahrazovat pedagogů (viz bod 47 usnesení rozšířeného senátu č. j. 6 As 68/2012-47).

[9] Ve světle judikatury Nejvyššího správního soudu považoval krajský soud rozhodnutí správních orgánů obou stupňů za přezkoumatelná. Přestože si lze představit, že by rozhodnutí děkana i rektora bylo podrobnější a konkrétněji reagovalo na dílčí námítky žalobce, hlavní důvody pro zamítnutí žádosti o revizi hodnocení z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů seznatelné jsou. Podstata spočívala v posouzení odborných otázek týkajících se hodnocení seminární práce a písemné části zkoušky, přičemž odborná komise, která byla k tomuto účelu ustavena, shledala správným bodové hodnocení, jež žalobce obdržel od svých vyučujících. Komise uznala, že vyučující odpovídajícím způsobem vysvětlili své hodnocení v rámci vyjádření k výtkám žalobce ohledně bodového hodnocení, a potvrdila původní hodnocení seminární práce i písemného testu. Následně děkan i rektor ve svých rozhodnutích odborné závěry komise přejali. Pokud přitom odkázali na hodnocení komise jakožto nezávislého odborného orgánu, nebyli povinni

v odůvodnění blíže reagovat na konkrétní argumentaci žalobce, který vedl odbornou polemiku o správnosti bodového hodnocení definice reliability v písemné části zkoušky či adekvátnosti hodnocení seminární práce „*Adaptace Fear of Spiders Questionnaire do češtiny*“.

[10] Krajský soud zdůraznil, že žalobce v průběhu správního řízení či v řízení před soudem nepředložil žádné důkazní prostředky (vyjma svého osobního vyjádření), které by svědčily o nesprávnosti odborného hodnocení vyučujících a následně i odborné komise. Správní orgány zjistily skutkový stav věci dostatečně. Odborné závěry komise v souhrnu s uděleným bodovým ohodnocením, resp. s vyjádřením vyučujících k výtkám žalobce, poskytují odpovídající bodové ohodnocení znalostí žalobce a nevzbuzují žádné pochybnosti o případné zaujatosti vyučujících vůči žalobci.

[11] Namítaná procesní pochybení neměla dle soudu vliv na zákonnost rozhodnutí. Ve vztahu k námitce podjatosti členů odborné tříčlenné komise soud uvedl, že správní orgán I. stupně (děkan) se dopustil vady řízení, pokud žalobce před vydáním svého rozhodnutí v rozporu s § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, neseznámil se zápisem z jednání komise ze dne 28. 7. 2017, ze kterého by byla rovněž zjištělná totožnost členů komise. Tato vada řízení však byla po vydání prvostupňového rozhodnutí zhojena tím, že zápis z jednání komise (obsahující jména jejích členů) byl žalobci na jeho žádost zaslán. Již v podaném odvolání tak žalobce mohl namítat konkrétní podjatost členů komise, což učinil. Uvedená vada řízení tak neměla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť rektor se námitkou podjatosti členů komise v napadeném rozhodnutí zabýval a vyhodnotil ji jako nepodloženou, tj. nedůvodnou. S takovým hodnocením se krajský soud ztotožnil, neboť žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by o podjatosti člena komise svědčily. Odborná komise byla složena ze dvou členů katedry psychologie, kteří nebyli vyučujícími předmětu PSY259, a z jednoho externího člena z Akademie věd. U Mgr. J., Ph.D. žalobce obecně zmiňoval, že mu tento vyučující e-mailem vyčítal jeho předchozí působení v televizních pořadech zaměřených na ezoteriku. E-mail od tohoto vyučujícího z 3. 5. 2015, o němž se žalobce zmiňoval, však ke své námitce podjatosti nepřiložil. Tvrzení žalobce tak nelze mít za prokázané. Ani obecná poznámka žalobce o tom, že dva z členů komise působí na katedře psychologie, která daný předmět vyučuje, a že se znají s vyučujícími předmětu, poměr těchto členů komise k věci podle soudu bez dalšího nezakládá.

III. Důvody kasační stížnosti

[12] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc krajskému soudu k dalšímu řízení, alternativně aby zrušil rovněž rozhodnutí žalované a vrátil věc jí k dalšímu řízení.

[13] Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že jsou napadená správní rozhodnutí přezkoumatelná. Rozhodnutí podle něj neobsahují žádné vlastní úvahy a posouzení věci, nýbrž pouze přejímají názory odborné komise, a na stěžovatelovy námitky nijak věcně nereagují. To podle stěžovatele není za situace, kdy je mj. zpochybňován právě postup této komise, možné. K tomuto odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 4 Ads 17/2007 - 66, podle něhož „*V odůvodnění je nutno reagovat na připomínky a návrhy účastníků řízení, na jejich vyjádření k podkladům rozhodnutí a vypořádat se i s případnými rozpory v jednotlivých důkazech.*“ Přestože stěžovatel uplatnil rozsáhlé odvolací námitky, žalovaná na ně reagovala pouze uvedením, že se stanoviskem děkana, které vycházelo z názoru odborné komise, se plně ztotožňuje. Sama odborná komise přitom taktéž nereagovala na stěžovatelovy věcné námitky (na odvolací námitky pochopitelně ani reagovat nemohla), a pouze konstatovala, že hodnocení bylo adekvátní. Komise se tak jen ztotožnila se závěry zkoušejících; její závěry jsou

nepřezkoumatelné, neboť ani krátce nevyložila, z jakých důvodů považuje argumentaci stěžovatele za nesprávnou. Posouzení komise tak mělo být pouze jakýmsi základem pro další, řádné posouzení provedené rektorem (žalovanou), resp. děkanem. Stěžovatel ve správním řízení jednoznačně přišel o dvouinstanční přezkum.

[14] Stěžovatel dále nesouhlasí se závěry soudu ohledně nenavržení důkazních prostředků, které by svědčily o nesprávnosti odborného hodnocení zkoušejících a komise. V žádosti o přehodnocení, v jejím doplnění a v odvolání odkazoval stěžovatel na odbornou literaturu, dostupné učební materiály a rovněž uvedl i vlastní argumentaci. Stejně tak v žádosti a odvolání navrhoval, že je připraven hradit náklady na externího znalce. Na tyto návrhy však děkan ani rektor nijak nereagovali, a tedy se nevypořádali s návrhy na doplnění dokazování. Stěžovatel taktéž požadoval srovnání své práce s prací studenta totožného ročníku, a to k dokázání neobjektivnosti hodnocení. Namísto toho však došlo ke srovnání práce s prací studenta předchozího ročníku. Podle stěžovatele by porovnání s prací stejného akademického roku pouze dokládalo neobjektivnost hodnocení práce stěžovatele.

[15] Krajský soud rovněž nesprávně posoudil námitku podjatosti, kterou stěžovatel vznesl v rámci správního řízení a příslušné orgány na ni nijak nezareagovaly. Soud tuto námitku fakticky vypořádal, a suploval tak roli správních orgánů. Soudu zejména nelze přisvědčit, že by stěžovatel námitku podjatosti neuplatnil. Naopak ji zcela konkrétně uplatnil hned poté, co se složení komise dozvěděl. Složení komise nebylo vyvážené, a stěžovatel se proto zcela důvodně obával podjatosti, neboť vyučující jedné školy, *de facto* podřízení, nepůjdou proti svým nadřízeným. Tuto nevyváženost nezachraňuje ani přítomnost externího člena komise prof. U., který působí na totožné univerzitě, pouze na Filozofické fakultě. Označení za externistu z Akademie věd, kde také působí, je proto zavádějící. Dle názoru stěžovatele není dostačující, aby se děkan pouze dotázal členů komise, zda se cítí podjatí, nýbrž je třeba, aby námitku také posoudil a vyhodnotil. Postup děkana, který sám podjatost nijak neposoudil, je v rozporu s požadavky stanovenými ve správním řádu.

[16] S ohledem na výše uvedené má stěžovatel za to, že krajský soud porušil své přezkumné povinnosti; svůj rozsudek zcela nedostatečně odůvodnil, jelikož vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností a náležitě se nezabýval skutečným stavem věci.

IV. Vyjádření žalované

[17] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že její rozhodnutí není nepřezkoumatelné. Obsahuje totiž informace o tom, že rektor se v dané věci seznámil se všemi dokumenty a podklady, neshledal v postupu děkana žádné procesní pochybení, neshledal důvod zpochybňovat závěry odborné komise ani děkana, a zjistil, že děkan se zabýval žádostí stěžovatele velmi podrobně a vstřícně. Co se týče ostatních skutečností namítaných stěžovatelem, žalovaná uvedla, že se ztotožňuje se závěry soudu, které považuje za správné.

[18] Podle žalované však rozhodnutí vydané podle čl. 39 studijního a zkušebního řádu, tj. rozhodnutí o revizi hodnocení předmětu, není rozhodnutím o právech a povinnostech studenta, jak jej vymezuje v § 68 zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách. Není tedy rozhodnutím, kterým se zakládají, mění nebo ruší práva a povinnosti studenta, jelikož zakládá primárně vztah mezi revidujícím děkanem a zkoušejícím. Nelze jej tak přezkoumat ve správním soudnictví, neboť jej nelze považovat za rozhodnutí ve smyslu § 65 s. ř. s. K tomuto žalovaná podpůrně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2013, č. j. 1 As 52/2012 – 114, č. 2974/2014 Sb. NSS.

[19] Žalovaná proto navrhla zamítnutí kasační stížnosti pro případ, že Nejvyšší správní soud přistoupí k věcnému přezkumu rozhodnutí. Pokud soud shledá, že napadené rozhodnutí nemá být předmětem přezkumu ve správním soudnictví, navrhla žalovaná zrušení rozsudku krajského soudu a současně odmítnutí žaloby.

V. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[20] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná. Dále přistoupil k posouzení kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí krajského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[21] Kasační stížnost není důvodná.

[22] Nejprve se soud zabýval otázkou přípustnosti žaloby stěžovatele proti rozhodnutí rektora žalované ve věci revize hodnocení ukončení předmětu. Podle názoru žalované se nejedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s., které by podléhalo soudnímu přezkumu ve správním soudnictví.

[23] Podle § 65 odst. 1 s. ř. s. *[k]do tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.* Je tedy nutno posoudit, zda je napadené rozhodnutí rozhodnutím správního orgánu, kterým se zakládají, mění nebo ruší práva a povinnosti studenta, a v důsledku něhož byl stěžovatel přímo zkrácen na svých právech. Jen takové rozhodnutí totiž podléhá přezkumu ve správním soudnictví.

[24] Podle § 62 odst. 1 písm. d) zákona o vysokých školách má student právo konat zkoušky za podmínek stanovených studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem.

[25] V posuzované věci je předmětem přezkumu rozhodnutí o revizi výsledků v předmětu PSY259 Základy psychometrie, konkrétně prověření hodnocení písemné seminární práce a odpovědi na otázku 3 z písemné zkoušky.

[26] Postup při vyřízení žádosti o revizi upravuje studijní a zkušební řád, který patří mezi vnitřní předpisy veřejné vysoké školy (§ 17 odst. 1 zákona o vysokých školách). Článek 39 studijního a zkušebního řádu uvádí, že *student má právo požádat o revizi hodnocení ukončení předmětu, nebo revizi hodnocení souborné zkoušky (dále jen „výsledek kontroly studia“), anebo o revizi hodnocení státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce. Podnět k revizi hodnocení může podat i kterýkoli akademický pracovník (odstavec 1). Děkan na základě žádosti podle odstavce 1 zruší napadený výsledek kontroly studia, nebo výsledek státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce, jestliže při jeho stanovení nebo v průběhu kontroly studia, státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce byl narušen některý právní předpis, popřípadě vnitřní předpis MU nebo fakulty, anebo jestliže bylo hodnocení stanoveno svévolně. V takovém případě učiní děkan opatření nezbytná pro obnovení porušených práv studenta (odstavec 2).*

[27] Z uvedeného ustanovení studijního a zkušebního řádu tak studentovi vyplývá právo na revizi hodnocení ukončení předmětu, revizi hodnocení souborné zkoušky, revizi hodnocení státní zkoušky nebo její součásti nebo obhajoby disertační práce zde předepsanou procedurou.

[28] V rozsudku č. j. 9 As 1/2009-141, ve věci *Státní souborné zkoušky*, ze kterého při svém posouzení vyšel rovněž krajský soud, Nejvyšší správní soud konstatoval:

S konáním každé zkoušky [...] není spojeno pouze její obodnocení, ale zákon s konáním zkoušky spojuje také subjektivní veřejné právo studenta na to, aby daná zkouška proběhla za podmínek stanovených studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem [§ 62 odst. 1 písm. d)], přičemž tomuto právu studenta odpovídá povinnost vysoké školy stanovené podmínky dodržet. V tomto kontextu lze v kontrole jejich dodržení spatřovat výkon státní správy. Jinými slovy veřejná vysoká škola, resp. její orgán rozhodující ve věci dodržení podmínek stanovených studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem pro konání státní zkoušky je vykonavatelem veřejné správy, která na něho byla přenesena právě prostřednictvím akreditace daného studijního programu a registrace vnitřních předpisů, včetně studijního a zkušebního řádu.

Rozhodování ve věci dodržení stanovených podmínek během zkoušky se tedy nepochybně týká rozhodování o právech a povinnostech studenta, na které se vztahuje ustanovení § 68 zákona o vysokých školách; to znamená, že pokud student v tomto směru podá žádost, musí být o této žádosti rozhodnuto a student o tom musí být prokazatelně uvědoměn (§ 68 odst. 1 a 2 uvedeného zákona). Příslušný orgán vysoké školy přitom rozhoduje jako orgán veřejné správy.

[...]

V obecné rovině má tedy rozhodnutí ve věci dodržení podmínek (stanovených studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem) pro konání státní zkoušky charakter rozhodnutí ve věcech veřejné správy, které podléhá přezkumu ve správním soudnictví. (zvýraznění doplněno)

[29] Rozhodnutí vysoké školy o dodržení stanovených podmínek zkoušky je tedy dle judikatury rozhodnutím o právech a povinnostech studenta ve smyslu § 68 odst. 1 a 2 zákona o vysokých školách (ve znění účinném do 31. 8. 2016), neboť zasahuje do právní sféry studenta. V odkazovaném rozsudku se sice jednalo o státní zkoušku, jeho závěry je však nutno vztáhnout na jakoukoliv zkoušku na vysoké škole, jak ostatně vyplývá z jeho odůvodnění. Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku zároveň omezil soudní přezkum toliko na dodržení formálních pravidel zkoušky (řádný proces). Konkrétně uvedl:

Zákon o vysokých školách nestanoví, že student má právo na úspěšné vykonání zkoušky a z toho plynoucí právo žádat o změnu klasifikace udělené při státní zkoušce. Zjednodušeně řečeno student při konání státní zkoušky nemá právo na „výsledek“, ale na „řádný proces“ s ní související, který je primárně určován podmínkami danými studijním programem, resp. studijním a zkušebním řádem [§ 62 odst. 1 písm. d) zákona o vysokých školách]. „Řádný proces“ garantuje rovnou ochranu práv a rovné zacházení se všemi studenty za obecným způsobem stanovených podmínek.

[30] Ze závěrů citovaného rozsudku tedy vyplývá, že klasifikace státní zkoušky je výsledkem hodnocení vědomostí studenta, které náleží pouze zkušební komisi a nepodléhá soudnímu přezkumu. Soudní přezkum tak spočívá pouze v přezkumu dodržení podmínek stanovených pro konání státní zkoušky právními či studijními předpisy, nikoli v přezkumu vědomostí uplatněných studentem při samotném výkonu zkoušky a tomu odpovídajícího ohodnocení ze strany zkoušejících.

[31] Nejvyšší správní soud souhlasí s krajským soudem, že obdobně i rozhodnutí ve věci revize hodnocení ukončení předmětu lze považovat za rozhodnutí vysoké školy při výkonu státní správy, neboť studentům ze studijního a zkušebního řádu plyne veřejné subjektivní právo

na revizi hodnocení ukončení předmětu předepsanou procedurou (čl. 39 studijního a zkušebního řádu). Student tak má právo na „řádny proces“ při provádění revize hodnocení ukončení předmětu, které v sobě v posuzované věci zahrnuje revizi hodnocení seminární práce a písemné zkoušky. Zároveň se jedná o rozhodnutí o právech a povinnostech studenta, které i v posuzované věci zjevně zasáhlo do právní sféry stěžovatele. Zde konkrétně zásah spočíval v tom, že stěžovatel byl nucen si předmět Základy psychometrie opakovaně zapsat v jarním semestru 2018, s čímž byla spojena rovněž povinnost uhradit poplatek za studium, a stěžovatel zároveň z tohoto důvodu nemohl vykonat obhajobu bakalářské práce a státní závěrečnou zkoušku v původně zamýšleném termínu. Shodně s krajským soudem lze tedy uzavřít, že rovněž rozhodnutí o revizi hodnocení ukončení předmětu podléhá soudnímu přezkumu dle § 65 a násl. s. ř. s.

[32] Žalovaná na podporu své argumentace o nepřípustnosti žaloby proti napadenému rozhodnutí podpůrně odkázala na rozsudek č. j. 1 As 52/2012 – 114, ve kterém Nejvyšší správní soud vyloučil ze soudního přezkumu rozhodnutí rektora vysoké školy o nepřipuštění výjimky ze studijního a zkušebního řádu spočívající v prominutí nevykonání státní závěrečné zkoušky v určené lhůtě. Soud zde uvedl, že negativně se může promítnout do právní sféry studenta až případné rozhodnutí o ukončení studia, které již bude podléhat soudnímu přezkumu. Zároveň zdůraznil, že výjimky ze studijního a zkušebního řádu představují výjimečný postup jdoucí mimo obecně stanovená pravidla pro průběh studia. Nevyužil-li rektor tohoto svého mimořádného oprávnění povolit postup jdoucí právě mimo pravidla stanovená studijním a zkušebním řádem, nijak tím nezasáhl do subjektivního práva studenta. V souvislosti s nyní projednávanou věcí je však třeba konstatovat, že student nepochybně má právo na to, aby o jeho žádosti o revizi hodnocení ukončení předmětu bylo rozhodnuto v souladu s procedurou stanovenou ve studijním a zkušebním řádu, resp. aby bylo zachováno jeho právo na řádný průběh studia vymezený jednak zákonem o vysokých školách, jednak vnitřními předpisy vysoké školy (v tomto případě studijním a zkušebním řádem). Závěry zmiňovaného rozsudku proto nejsou na posuzovanou věc, která řeší odlišnou situaci, aplikovatelné a nic nemění na tom, že rozhodnutí o revizi hodnocení ukončení předmětu podléhá soudnímu přezkumu.

[33] Je však třeba korigovat závěr krajského soudu, že judikaturní přístup vyplývající z rozsudku ve věci *Státní souborné zkoušky* založený na tom, že soud nemůže přezkoumávat vědomosti studenta, resp. samotné hodnocení předmětu/zkoušky, byl překonán usnesením rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 6 As 68/2012-47 ve věci *Státní maturity*. V souvislosti s rozsahem přezkumu rozhodnutí o žádosti o přezkoumání maturitní zkoušky rozšířený senát uvedl, že „*z žádného ustanovení relevantních právních předpisů nevyplývá, že by správní soudy byly oprávněny omezit svou přezkoumávací činnost např. pouze na otázky dodržení správnosti procesního postupu správního orgánu. Naopak, namítá-li účastník rozpor napadeného rozhodnutí s hmotněprávními předpisy nebo věcnou nesprávnost spočívající v tom, že správní orgán nesprávně zjistil skutkový stav, je soud povinen řádně posoudit zákonnost napadeného rozhodnutí správního orgánu i z hlediska těchto žalobních bodů. [...] Správní soudy by se neměly v rámci přezkoumávací činnosti omezovat na kontrolu zákonnosti z hlediska formálního a procesního, nýbrž neměly by se vyhýbat ani posouzení hmotněprávních či skutkových otázek souvisejících s příslušným rozhodnutím správního orgánu, jsou-li takové otázky žalobcem nastoleny.*“ (zvýraznění doplněno) Zároveň zde však upozornil, že v posuzované věci bylo podstatné, že zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v § 82 odst. 1 výslovně stanoví povinnost stěžovatele (krajského úřadu) přezkoumat nejen průběh, ale také výsledek maturitní zkoušky.

[34] S ohledem na odlišnost obou právních úprav – školského zákona, který předpokládá přezkoumání průběhu i výsledku maturitní zkoušky, a zákona o vysokých školách, ze kterého plyne právo studenta konat zkoušky za podmínek stanovených studijním programem nebo studijním a zkušebním řádem [§ 62 odst. 1 písm. d)], nelze dovodit, že by závěry rozšířeného senátu

ohledně povinnosti soudu přezkoumat vedle řádnosti procesu rovněž samotné hodnocení (výsledek) zkoušky byly uplatnitelné i na přezkum zkoušky na vysoké škole.

[35] To lze ostatně dovodit i z následné rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu. V rozsudku ze dne 30. 9. 2015, č. j. 6 As 211/2014 – 17, soud připustil soudní přezkum výsledku obhajoby disertační práce, resp. dodržení „řádného procesu“ při obhajobě. Uvedl, že pokud dojde k porušení podmínek „řádného procesu“ při obhajobě disertační práce, má stěžovatelka ve smyslu § 68 odst. 1 zákona o vysokých školách právo žádat o opakování obhajoby disertační práce tak, aby bylo zachováno její právo disertační práci obhajovat v souladu se zákonem o vysokých školách a vnitřními předpisy vysoké školy, zejména studijním a zkušebním řádem. Zároveň však uvedl, že věcný soudní přezkum rozhodnutí komise pro obhajobu disertační práce o tom, že se stěžovatelce neuděluje akademický titul doktor, je s ohledem na závěry rozsudku č. j. 9 As 1/2009 - 141 vyloučen.

[36] Rovněž v rozsudku ze dne 20. 7. 2017, č. j. 10 As 171/2017 - 40, Nejvyšší správní soud přezkoumával průběh obhajoby disertační práce, ovšem rovněž toliko dodržení řádného procesu při hodnocení výsledku obhajoby disertační práce (v tomto případě je však dlužno dodat, že samotné hodnocení obhajoby zde nebylo předmětem sporu). Konkrétně se zabýval otázkou, zda lze při hlasování zkušební komise o výsledku obhajoby disertační práce připustit existenci neplatných hlasů a jaký je rozhodný počet členů pro výpočet většiny potřebné pro stanovisko „obhájit“.

[37] I nyní napadené rozhodnutí o revizi hodnocení ukončení předmětu je proto možno přezkoumat toliko co do dodržení formálních pravidel revize hodnocení ukončení předmětu, resp. řádného procesu. Krajskému soudu tak nepřislušelo se zabývat žalobními námitkami směřujícími proti správnosti samotného hodnocení znalostí studenta, tedy věnovat se tomu, zda hodnocení seminární práce a písemné zkoušky bylo v posuzovaném případě adekvátní, případně jestli stěžovatel toto hodnocení dostatečně zpochybnil (viz zejména v bodu 42 napadeného rozsudku). Z tohoto důvodu se ani nyní Nejvyšší správní soud nemůže zabývat kasačními námitkami směřujícími proti vypořádání této otázky krajským soudem. V části rozsudku, v níž krajský přezkoumal rozhodnutí rektora žalované nad rámec svého oprávnění – tj. v otázce hodnocení vědomostí studenta, je proto nutno považovat napadený rozsudek za vadný. Tato vada však neměla vliv na zákonnost napadeného rozsudku, neboť krajský soud dospěl ke správnému závěru, že žaloba není důvodná. S ostatními důvody zamítnutí žaloby se kasační soud ztotožnil.

[38] Nejvyšší správní soud je shodně s krajským soudem přesvědčen, že napadená správní rozhodnutí splňují kritéria přezkoumatelnosti. Krajský soud v tomto ohledu zcela patřičně zdůraznil, že podstatou revize hodnocení ukončení předmětu je zajištění nápravy případných hrubých nedostatků, k nimž by mohlo při hodnocení ze strany vyučujících dojít, nikoliv detailní přezkum hodnocení jednotlivých částí zkoušky či seminární práce. Účelem revize tak bylo toliko posoudit, zda lze považovat hodnocení ukončení předmětu za adekvátní, resp. zda není zjevně nepřiměřené. Byť se tedy děkan ani rektor ve svých rozhodnutích nezabývali stěžovatelovými námitkami zcela vyčerpávajícím způsobem, lze považovat jejich odůvodnění za dostatečné s tím, že vycházeli z hodnocení komise jako nezávislého odborného orgánu. Nejvyšší správní soud stěžovateli nepřisvědčil, že by mu byl ve správním řízení odepřen dvouinstanční přezkum. Rektor se totiž jeho odvolacími námitkami dostatečným způsobem zabýval a vysvětlil, proč považuje hodnocení ukončení předmětu za adekvátní.

[39] Stěžovatel dále krajskému soudu vytkl, že nesprávně posoudil jím uplatněnou námitku podjatosti členů komise stanovené za účelem prověření hodnocení ukončení předmětu, kterou se příslušné orgány ve správním řízení nijak adekvátně nezabývaly.

[40] Nejprve Nejvyšší správní soud konstatuje, že pokud byla v rámci revize hodnocení ukončení předmětu ustanovena tříčlenná komise, bylo třeba, s ohledem na zajištění řádného procesu při revizi, aby členové této komise nebyli vůči stěžovateli podjatí. V této otázce lze shodně s krajským soudem odkázat na rozsudek ze dne 24. 9. 2019, č. j. 4 As 311/2019 – 35, v němž Nejvyšší správní soud uvedl, že postup při obhajobě závěrečné práce studenta musí podléhat základním pravidlům správního řízení. Konstatoval, že na členy zkušební komise při obhajobě závěrečné práce se subsidiárně vztahují pravidla o podjatosti úředních osob, byť se o úřední osoby nejedná. Pokud by existoval objektivní důvod podjatosti některého člena komise a tento člen přesto v komisi při obhajobě zasedal, pak by došlo k porušení práva studenta na férový proces.

[41] Krajský soud dále podpůrně odkázal na úpravy posuzování podjatosti (či střetu zájmů) různých poradních komisí či rozkladové komise a dovodil, že v posuzované věci se správní orgány možnou podjatostí členů komise dostatečně zabývaly a dospěly ke správnému závěru, že tato námitka nebyla důvodná. S tímto posouzením se Nejvyšší správní soud ztotožnil.

[42] Předně nelze stěžovateli přisvědčit v tom, že by krajský soud jakkoliv zpochybnil fakt, že stěžovatel námitku podjatosti členů komise řádně a včas uplatnil. Soud uvedl, že stěžovatel tuto námitku vznesl hned poté, co mu byl dne 11. 8. 2017 e-mailem doručen zápis z jednání komise, z něhož se složení komise dozvěděl. V rámci svého odvolání proti rozhodnutí děkana o zamítnutí revize hodnocení ukončení předmětu tedy stěžovatel již mohl podjatost členů komise namítnout, což ostatně také učinil. Rektor žalované se přitom k namítané podjatosti v napadeném rozhodnutí dostatečným způsobem vyjádřil a shledal ji jako neopodstatněnou, ničím nepodloženou. Vysvětlil, že stěžovatelem tvrzené skutečnosti (že členové komise sdílí stejnou kancelář s vyučujícím, jehož hodnocení mají zkoumat, že spolupracují na vědeckých publikacích, znají se z jiného pracoviště, či že stěžovatele upozornili, že působení v Call TV pořadu zaměřeném na ezoteriku – výklad tarotových karet – se z etického hlediska neslučuje se studiem psychologie a pozdějším provozováním praxe v tomto oboru) nepředstavují relevantní důvod podjatosti členů komise. Rektor rovněž v napadeném rozhodnutí zdůraznil, že proděkan členy komise vyzval, aby se v případě své podjatosti účasti v komisi vzdali; žádný z členů komise však svou podjatost neavizoval. Krajský soud se s hodnocením námitky podjatosti provedeným v napadeném rozhodnutí ztotožnil. Není přitom pravda, že by „suploval“ roli správních orgánů, resp. že námitku podjatosti vypořádal až on sám, jak se domnívá stěžovatel. Naopak souhlasil s věcným hodnocením této námitky provedeným v napadeném rozhodnutí. Nejvyšší správní soud přitom toto hodnocení považuje za správné, neboť stěžovatel skutečně neuvedl a nedoložil žádné relevantní okolnosti, které by svědčily o poměru členů komise k věci (osobě stěžovatele), a proto námitka podjatosti nemohla být důvodná.

[43] Stěžovatel dovozuje podjatost členů komise ze skutečnosti, že její složení nebylo vyvážené. K tomu je však třeba upozornit, že studijní a zkušební řád konkrétní pravidla pro složení takové komise nijak neupravuje, koneckonců ani nepředpokládá, že by komise musela být při revizi hodnocení ukončení předmětu ustanovena (viz čl. 39 studijního a zkušebního řádu, který uvádí, že až pokud bylo hodnocení ukončení předmětu zrušeno, koná se nové ukončení předmětu před tříčlennou komisí, kterou jmenuje děkan). Nelze tak ani dovodit, že by z důvodu objektivní revize hodnocení ukončení předmětu nemohli být členy komise vyučující z jedné univerzity. V posuzované věci byla komise složena ze dvou členů katedry psychologie (prof. P. M. a Mgr. S. J.), kteří nebyli vyučujícími předmětu PSY259, a prof. T. U. z Akademie

věd. O případné nevyváženosti složení komise, jež by zakládala podjatost jejích členů, by přitom dle Nejvyššího správního soudu nesvědčila skutečnost, že prof. U., který byl označen za „externistu z Akademie věd“, ve skutečnosti zároveň působí na totožné univerzitě, pouze na jiné fakultě (konkrétně na Filozofické fakultě). Podstatné pro zvýšení objektivitu revize hodnocení ukončení předmětu stěžovatele bylo, že tento člen komise nebyl zaměstnancem stejné fakulty. Obavu stěžovatele, že „vyučující jedné školy, *de facto* podřízení, nepůjdou proti svým nadřízeným“, nepovažuje soud za opodstatněnou, neboť komise přezkoumávala hodnocení vyučujících předmětu PSY259, nikoliv svých „nadřízených“.

[44] Dále stěžovatel namítl, že děkan se s možnou podjatostí komise vypořádal zcela nedostatečně. Této námitce lze přisvědčit, neboť děkan se nijak konkrétně ani s podjatostí členů komise vypořádat nemohl, jestliže stěžovatel konkrétní námitku podjatosti před vydáním prvostupňového rozhodnutí nevznesl (to ostatně ani nemohl, neboť o složení komise se dozvěděl až po vydání tohoto rozhodnutí, jak bylo uvedeno výše). Krajský soud v této otázce správně poznamenal, že v souladu s pravidly správního řízení, konkrétně s § 36 odst. 3 správního řádu, měl být stěžovatel se složením komise seznámen ještě před vydáním prvostupňového rozhodnutí. Tato vada však byla později zhojena a stěžovateli tak nebyla upřena možnost námitku podjatosti řádně uplatnit v odvolání proti rozhodnutí děkana. S námitkou podjatosti se tak konkrétně mohl zabývat až rektor žalované, který tak dostatečně a věcně správně učinil.

VI. Závěr a náklady řízení

[45] Ze shora uvedeného důvodu Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[46] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2020

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu